

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ“ БЛАГОЕВГРАД

ПРОЦЕДУРА

ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ НА ДОКУМЕНТИ ПО ПРИЗНАВАНЕ НА ПРИДОБИТО ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ ПО ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННИТЕ СТЕПЕНИ «БАКАЛАВЪР» И «МАГИСТЪР» И НА ПЕРИОДИ НА ОБУЧЕНИЕ В ЧУЖДЕСТРАННИ ВИСШИ УЧИЛИЩА

1. Цел/Общи положения

Тази процедура регламентира правилата и реда за разглеждане на документи по признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чужбина с цел продължаване на образованието в Югозападния университет „Неофит Рилски“.

2. Област на приложение

Процедурата дава право да продължат образованието си в Югозападния университет „Неофит Рилски“ лицата, придобили висше образование в чужбина по образователно-квалификационните степени „Бакалавър“ и „Магистър“, както и завършени периоди на обучение на български граждани, чужди граждани и чужденци с предоставена международна закрила, които са се обучавали във висши училища и научни организации, създадени и функциониращи по законноустановения ред в страната, в която е придобито висшето образование или за завършени периодите на обучение.

3. Описание на дейностите и етапите по признаване на придобитото в чужбина висше образование

3.1. Компетентният орган за признаване на висше образование, придобито в чуждестранно висше училище, с цел продължаване на образованието в Югозападния университет, е Академичният съвет (чл. 30, ал. 1, т. 10, буква „г“ от Закона за висшето образование и чл. 5, ал. 3, т. 11 и чл. 13, ал. 1, т. 13, буква „г“ от Правилника за устройството и дейността на Югозападния университет „Неофит Рилски“).

3.2. Признаването на висше образование по образователно-квалификационните степени „Бакалавър“ и „Магистър“, придобито в чуждестранни висши училища, представлява писмено потвърждение на стойността на дипломата за висше образование или на друг аналогичен документ, издаден от образователна институция, призната от компетентен държавен орган за част от системата на светското висше образование на съответната държава.

3.3. Признаването на висше образование, придобито в чуждестранни висши училища, се извършва с цел:

3.3.1. Достъп до по-нататъшно обучение за придобиване на образователно-квалификационна степен.

3.3.2. Достъп до обучение за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“.

3.3.3. Достъп до обучение за повишаване на квалификацията.

3.4. Редът за признаване на висше образование, придобито в чуждестранни висши училища, е следният:

3.4.1. Ректорът назначава със заповед комисия, която включва заместник-ректора по образователните дейности; заместник-ректора по научно-изследователската дейност и кадровото развитие; главния директор на дирекция „Образователни дейности и акредитация“; ръководителя на отдел „Организационно-методичен“; секретар-инспектора на отдел „Чуждестранни студенти“; ръководителя на основното звено, обслужващо професионалното направление/специалността; ръководителя на катедрата, която обслужва професионалното направление/специалността, за

която се прави признаването. При обсъждане на специфични случаи, на заседанията на комисията могат да бъдат канени като консултанти, без право на глас, хабилитирани лица от основните области на висшето образование, представители на основните звена, в които ще се извършва признаването на придобитото образование (или продължаване на образованието).

3.4.2. Комисията е с мандат четири години, заседава най-малко веднъж месечно и приема становището си с обикновено мнозинство.

3.4.3. Заседанията на комисията са редовни, ако присъстват не по-малко от половината от членовете ѝ.

3.4.4. За заседанията на комисията се изготвя протокол, който се подписва от председателя, членовете на комисията и от секретаря. Протоколите на комисията се съхраняват в отдел „Чуждестранни студенти“.

3.4.5. Комисията е със следните функции:

3.4.5.1. Анализира представените дипломи за висше образование и другите документи, свързани с неговото признаване.

3.4.5.2. Изисква допълнителна информация и/или документи от лицето, което следва да ги представи в срок, определен от комисията, но не по-дълъг от два месеца, считано от датата на съобщаването.

3.4.5.3. Отправя искане до Националния център за информация и документация (НАЦИД) за допълнителна информация от висшето училище, издало дипломата за висше образование, или от компетентните органи на държавата, в която е придобито висшето образование.

3.4.5.4. Извършва експертна оценка на представените документи.

3.4.5.5. Комисията разглежда направеното искане за признаване на висше образование в срок до два месеца, считано от датата на представяне на всички необходими документи. Срокът може да се удължи еднократно с времето, необходимо за получаване на отговор на искането по т. 3.4.5.3.

3.4.5.6. Протоколът, съдържащ становището на комисията по подадените заявления, се внася в Академичния съвет от ресорния заместник-ректор.

3.4.5.7. Академичният съвет на университета взема окончателното решение.

3.4.5.8. При признаване на висшето образование, придобито в чуждестранни висши училища от Академичния съвет на университета, секретарят на комисията изготвя Удостоверението за признаване по образец (Приложение № 1).

3.5. Документи за признаване на придобито в чужбина висше образование по образователно-квалификационните степени „Бакалавър“ и „Магистър“ и ред за подаването им

3.5.1. Заявление по образец с приложените към него документи за признаване на придобито в чужбина висше образование се подава в канцеларията на секретаря на комисията (инспектор на отдел „Чуждестранни студенти“).

3.5.2. Секретарят представя комплекта от документи на комисията за разглеждане.

3.5.3. Подаването на документите се осъществява: лично от заявителя; чрез упълномощено от него лице (с нотариално заверено пълномощно); по електронен път.

3.5.4. Секретарят на комисията за разглеждане на документите проверява тяхното съответствие спрямо изискванията при подаването им. В 14-дневен срок след подаването заявителят (или упълномощеното от него лице) може да получи оригиналите на документите с изключение на документа за самоличност, който той получава веднага.

3.5.5. В случаите на подаване на документите по електронен път, към заявлението се прилагат сканирани копия на изискваните документи, подписани с универсален електронен подпис. Заявителят е длъжен в срок 30 дни от подаването им да изпрати в университета оригиналите на документите. Ако до 30-ия ден от подаване на заявлението тези документи не са представени, заявлението се счита за оттеглено и процедурата се прекратява.

3.6. Документите за признаване на придобито в чужбина висше образование по образователно-квалификационните степени „Бакалавър“ и „Магистър“ и ред за подаването им

3.6.1. Заявление по образец за признаване на висше образование, придобито в чужбина.

3.6.2. Оригинал и копие на диплома за висше образование или на друг аналогичен документ, издаден от образователна институция, призната от компетентен държавен орган за част от системата на светското висше образование на съответната държава.

3.6.3. Оригинал и копие на приложението към дипломата, както и оригинал и копие на европейско дипломно приложение, ако притежава такава.

3.6.4. Документ за платена административна такса за извършване на процедурата по признаване на образованието.

3.6.5. Оригинал и копие на документ за самоличност и документ, удостоверяващ промяната в имената на заявителя, ако е налице такава промяна.

3.6.6. Когато заявлението се подава от упълномощено лице, то попълва и представя декларация за това, че заявлението и документите към него са предоставени от заявителя.

3.7. Документите по т. 3.6.2. и 3.6.3., издадени извън страните членки на Европейския съюз и от страните по Конвенцията за признаване на квалификациите, отнасящи се до висшето образование в европейския регион, трябва да отговарят на изискванията на съответните разпоредби на двустранни международни договори, по които Република България е страна, или на Конвенцията за премахване на изискването за легализация на чуждестранните публични актове, а при липса на такива разпоредби – да са преминали процедура по общия ред за легализациите, преводите и заверките на документи и други книжа.

3.7.1. Документите по т. 3.6.2. и т. 3.6.3., с изключение на Европейското дипломно приложение, издадени от висшите училища в страните членки на Европейския съюз, и в страните по Конвенцията за признаване на квалификациите, отнасящи се до висшето образование в европейския регион, трябва да бъдат придружени с превод на български език от лице, извършващо преводи по реда на гл. 3 от Правилника за легализациите, заверките и преводите на документи и други книжа, утвърден с Постановление № 184 на Министерския съвет от 1958 г.

3.7.2. Документът, удостоверяващ промяната в имената на заявителя, представен на чужд език, трябва да бъде придружен с превод на български език.

3.8. Процедура по признаване на висше образование по образователно-квалификационните степени „Бакалавър“ и „Магистър“:

3.8.1. Проверка на статута на висшето училище, издало документите по т. 3.6.2. и 3.6.3.

3.8.2. Проверка на автентичността на документите по т. 3.6.2 и 3.6.3.

3.8.3. Оценяване съответствието на данните от представените документи с държавните изисквания за придобиване на висше образование в Република България.

3.8.4 При съмнение може да се изиска допълнителна информация от Националния център за информация и документация (НАЦИД).

3.8.5. Признаването на висше образование по образователно-квалификационните степени „Бакалавър“ и „Магистър“, придобито в чуждестранно висше училище, се извършва чрез оценяване съответствието на данните от представените документи с държавните изисквания за придобиване на висше образование по тези степени в Република България.

3.8.5.1. Отчитат се следните показатели:

а) Начин на приемане на студента.

б) Продължителност на обучението.

в) Общ хорариум на изучаваните учебни дисциплини и/или придобити кредити.

г) Съотношение на учебните дисциплини и на техните хорариуми, които осигуряват фундаменталната, специалната и специализиращата подготовка.

д) Съотношение на учебните дисциплини и на техните хорариуми, които осигуряват теоретичната и практическата подготовка.

е) Резултатите от обучението като съвкупност от придобитите знания, умения и компетентности през периода на обучение.

ж) Начин на дипломиране.

3.8.6. Признаването на висшето образование по образователно-квалификационните степени „Бакалавър“ и „Магистър“, придобито в чуждестранно висше училище, се извършва в съответствие с придобитата образователно-квалификационна степен, удостоверена с представени документи. Когато в документите не е посочена образователно-квалификационната степен, се взема решение на коя ОКС съответства придобитото висше образование съгласно българското законодателство.

3.8.7. Утвърждаването на становището на Комисията (или нейният отказ) се извършва от Академичния съвет на университета, съгласно което се издава или не Удостоверение за достъп на заявителя да продължи образованието си в университета.

3.8.8. Удостоверението за признаване важи само за продължаване на обучението в Югозападния университет „Неофит Рилски” и не осигурява на притежателя си права, които той може да ползва в отношенията си с други университети.

3.8.9. Удостоверението за достъп до обучение се изготвя от секретаря на Комисията в двуседмичен срок след решението на Академичния съвет.

3.8.10. Университетът поддържа електронна база данни на издадените удостоверения за признаване на придобито в чужбина висше образование по образователно-квалификационните степени „Бакалавър“ и „Магистър“, придобито в чуждестранно висше училище, с цел продължаване на образованието в Югозападния университет „Неофит Рилски”.

3.8.11. В 30-дневен срок от датата на вземане на решението на Академичния съвет, Югозападният университет „Неофит Рилски” изпраща в Националния център за информация и документация (НАЦИД) на хартиен и електронен носител информация по образец, утвърден от изпълнителния директор на НАЦИД.

3.9. Признаване на висше образование по образователно-квалификационните степени „Бакалавър“ и „Магистър“, придобито в чуждестранно висше училище, се отказва, когато:

3.9.1. Се установят съществени различия между данните от представените документи и установените държавни изисквания за придобиване на висше образование в Република България.

3.9.2. Дипломата е издадена от чуждестранно висше училище, което не е признато от компетентен държавен орган на съответната страна за част от системата ѝ за светско висше образование.

3.9.3. Дипломата е издадена от чуждестранно висше училище, признато от компетентен държавен орган на съответната държава по местонахождение на висшето училище за част от системата ѝ на светско висше образование, но обучението е проведено в структури на територията на друга държава, които не са открити и не функционират по законоустановения ред.

3.9.4. Когато е представен документ, удостоверяващ завършено висше образование, за който след извършване на проверка се установи, че не е издаден от съответното висше училище. В този случай университетът сезира съответните по закона органи за откритата злоупотреба с документ с невярно съдържание.

3.9.5. Отказът за признаване на висшето образование се мотивира. В него може да се включи препоръка за възможните мерки, които лицето да предприеме, за да получи признаване на по-късен етап.

3.9.6. Отказите подлежат на оспорване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

4. Описание на дейностите и етапите по признаване на завършени периоди на обучение в чуждестранно висше училище, признато от компетентен орган за част от системата на светското висше образование на съответната държава

4.1. Признаване на периоди на обучение означава установяване на съответствието на част от програма за висше образование, която е била оценена и документирана от чуждестранно висше училище, с програмата на българското висше училище, в което се иска признаване.

4.2. Югозападният университет „Неофит Рилски” организира дейността по признаване на периоди на обучение при условия и по ред, определени в правилниците на университета и при спазване на установените изисквания за придобиване на висше образование по същата и/или по сродна специалност в българските висши училища.

4.3. При установяване на съществени различия Югозападният университет „Неофит Рилски” уведомява лицето за възможните мерки, които то може да вземе, за да получи признаване на по-късен етап, включително полагане на допълнителни изпити.

4.4. Подаването на документи за признаване на завършен период на обучение в чуждестранно висше училище, признато от компетентен орган за част от системата на светското висше образование на съответната държава, се подава в канцеларията на основното звено (факултета), обслужващо специалността, за която се осъществява признаването.

4.5. Комплектът от документи за признаване на завършен период на обучение в чуждестранно висше училище, признато от компетентен орган за част от системата на светското висше образование на съответната държава, включва:

4.5.1. Заявление до ректора за признаване на завършен период на обучение.

4.5.2. Академична справка или друг аналогичен документ от чуждестранното висше училище, признато от компетентен орган за част от системата на светското висше образование на съответната държава, в което лицето се е обучавало до момента.

4.5.3. Превод от лицензиран преводач на Академичната справка, издадена от чуждестранното висше училище, признато от компетентен орган за част от системата на светското висше образование на съответната държава, легализирана и заверена от МОН.

4.5.4. Служебна бележка за издържан конкурсен изпит в съответствие с изискванията за специалността, по която желае да продължи обучението си в Югозападния университет „Неофит Рилски”.

4.5.5. Оригинал и копие на диплома за завършено средно образование. Оригиналът на дипломата се връща на кандидата след сравняване с копие и заверка от длъжностното лице.

4.5.6. Квитанция за платена административна такса за признаване на завършени периоди на обучение.

4.6. Задължение на Факултетната комисия е да се съобрази с наличието на свободен капацитет по § 31, ал. 2 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на ЗВО.

4.7. Секретарят на факултета представя комплекта от документи на Факултетната експертна комисия, назначена със заповед на Декана, за разглеждане на документите.

4.8. Направеното искане за признаване на период на обучение в чуждестранно висше училище се разглежда от експертната комисия в срок до два месеца, считано от датата на представяне на всички необходими документи. Срокът може да се удължи еднократно с времето, необходимо за получаване на отговор на искането по т. 4.10 и т. 4.11.

4.9. Експертната комисия разглежда и анализира представената Академична справка или друг аналогичен документ от чуждестранното висше училище и другите документи, свързани с признаването на периода на обучение, за установяване на съответствие между програмата за обучение в чуждестранното висше училище и съответната програма в Югозападния университет.

4.10. Факултетната комисия може да отправи искане до Националния център за информация и документация (НАЦИД) за допълнителна информация за или от висшето училище, издало академична справка, или от компетентните органи на държавата, в която се е обучавало лицето.

4.11. Комисията може да изиска допълнителна информация и/или документи от лицето, което следва да ги представи в срок, определен от комисията, но не по-дълъг от два месеца, считано от датата на съобщаването.

4.12. Комисията извършва експертна оценка на представените документи и становище за признаване или отказ, като при признаване на период на обучение, комисията в протокол по образец определя специалността; броя семестри; поименния брой на признатите дисциплини; оценките по тези дисциплини; броя кредити за всяка от дисциплините и общия брой кредити.

4.13. Ректорът на Югозападния университет „Неофит Рилски” взима окончателното решение и издава заповед за записване за обучение за студент в съответния курс и специалност на лицето заявило искането за признаване на период на обучение в чуждестранно висше училище.

5. Допълнителни разпоредби

5.1. Националният център за информация и документация (НАЦИД) изпълнява функциите на Национален информационен център за академично признаване и мобилност. НАЦИД е член на Европейските мрежи ENIC/NARIC и при поискване информира български и чуждестранни институции и граждани за държавните изисквания за признаване на висше образование, придобито в чуждестранни висши училища.

5.2. Националният център за академично признаване и мобилност събира, обобщава и предоставя на компетентните национални органи, на висши училища и на граждани информация за системите на висшето образование на страните по конвенцията.

5.3. Националният център за информация и документация подпомага висшите училища чрез:

5.3.1. Информация за статута на образователните институции, издали документите по т. 3.6.2., т. 3.6.3. и т. 4.5.2.

5.3.2. Установяване автентичност на документите по т. 3.6.2., т. 3.6.3. и т. 4.5.2.

5.3.3. Отправяне на искане за информация от висшето училище, издало дипломата за висше образование, или компетентните органи на държавата, в която е придобито висшето образование или е проведено обучението.

5.3.4. Оценяване съответствието на данните от дипломата и другите представени документи с държавните изисквания за придобиване на висше образование в Република България.

5.4. За изпълнението на дейностите във връзка с академичното признаване НАЦИД създава и поддържа Единна информационна система за академично признаване (ЕИС). Поддържа база данни с публичен достъп за издадените удостоверения и отказите за признаване на висше образование, придобито в чуждестранни висши училища. Поддържа база данни на обезсилените удостоверения за признаване на висше образование, придобито в чуждестранни висши училища.

5.5. При доказана злоупотреба от страна на кандидатите за признаване на висше образование, придобито в чуждестранни висши училища, и представяне от тях на неистински документи или документи с невярно съдържание (т. 3.10.4.), университетът следва да сезира съответните по закона органи за понасяне от лицето на отговорност по реда на Наказателния кодекс на Република България

Процедурата е утвърдена със Заповед № 989 от 23.05.2019 година.